

Wiesława Lizińska

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

INTERWENCJE WŁADZ LOKALNYCH JAKO SYSTEMU KSZTAŁTUJĄCEGO KLIMAT INWESTYCYJNY*

Streszczenie: Głównym celem badań była identyfikacja interwencji władz lokalnych zmierzających do pozyskiwania inwestorów zagranicznych oraz określenie czynników je determinujących. Analizowano wyniki badań ankietowych z 16 gmin woj. warmińsko-mazurskiego (z 78 uczestniczących w badaniach), które potwierdziły wzrost inwestycji zagranicznych na swoim obszarze. Wśród działań władz lokalnych dominują te, których skutkiem było podjęcie decyzji lokalizacyjnej przez inwestorów zagranicznych (55,6%). Osiągnięto to dzięki działaniom o charakterze trwałym (61,5%). Wśród badanych gmin woj. warmińsko-mazurskiego najczęstszymi czynnikami decydującymi o podejmowanych przez władze lokalne działaniach wobec inwestorów zagranicznych była chęć stworzenia dodatkowych możliwości rozwoju (22,4%) oraz świadomego kształtowania kontrolowanego rozwoju (20,7%).

Słowa kluczowe: klimat inwestycyjny, władze lokalne, kapitał zagraniczny.

1. Wstęp

Nadrzędny cel samorządów terytorialnych, jakim jest zapewnienie harmonijnego rozwoju społeczno-gospodarczego, wymaga m.in. wykonywania czynności na rzecz pobudzania aktywności w danym regionie. Jednym z kierunków polityki gospodarczej jest tworzenie korzystnych i konkurencyjnych warunków lokalizacji inwestycji i kapitału. Wykorzystywane są do tego różne zasoby, w tym m.in.: dobra informacja, proste i szybkie procedury, klimat inwestycyjny, marketing terytorialny. Działania podejmowane w obszarze lokalnej polityki gospodarczej najczęściej zmierzają do utrzymania już istniejących podmiotów gospodarczych i umożliwienia im dalszego rozwoju, tworzenia nowych przedsiębiorstw oraz pozyskania kapitału zewnętrznego (w tym zagranicznego)¹.

---

* Praca naukowa finansowana ze środków budżetowych na naukę w latach 2010-2012 jako projekt badawczy Nr N N114 151639.

¹ J. Kot, *Rozwój lokalny – jego istota, cele i czynniki*, [w]: *Ekonomiczne i środowiskowe aspekty zarządzania rozwojem miast i regionów*, red. T. Markowski, D. Stawasz, Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2001, s. 159.

Czynnikiem wpływającym na atrakcyjność inwestycyjną jest klimat inwestycyjny. Jest to zespół ogólnych warunków prowadzenia działalności gospodarczej w danym regionie, obejmujący głównie czynniki miękkie, przede wszystkim takie elementy, jak: klimat polityczny, społeczny, ekonomiczny czy też administracyjny. Tworzy go współdziałanie władz lokalnych, otoczenia instytucjonalnego i podmiotów gospodarczych².

Wielkość i struktura inwestycji w danym regionie zależą zatem od wielu czynników składających się na ogólny klimat inwestycyjny. Pojęcie to jest spotykane w literaturze ekonomicznej w różnorodnym kontekście. Zgodnie z jedną z definicji jest to środowisko instytucjonalne, polityczne oraz prawne, w którym działają przedsiębiorstwa³. Bank Światowy natomiast definiuje ten termin jako specyficzne czynniki określonych lokalizacji, które kształtują możliwości i zachęty skierowane do przedsiębiorstw, motywując je do inwestowania, tworzenia dodatkowych miejsc pracy oraz powiększania rozmiarów działalności⁴.

Niekorzystny klimat inwestycyjny sprawia, że przedsiębiorcy przenoszą swoją działalność na inny obszar, a inwestorzy zagraniczni nie decydują się na inwestycję. Przychylny klimat inwestycyjny jest natomiast utożsamiany z tym, który umożliwia osiągnięcie wysokiej efektywności z otoczeniem gospodarczym. Zachęca on także przedsiębiorstwa do inwestowania, dając możliwość redukcji kosztów i ryzyka prowadzenia działalności gospodarczej. Ponadto dobry klimat inwestycyjny zapewnia korzystny system prawny oraz kontrolny dla przedsiębiorstw, promuje konkurencję oraz dostęp do kluczowych usług finansowych i infrastrukturalnych⁵.

Poprawa klimatu inwestycyjnego jest ważnym wyzwaniem dla władz centralnych, regionalnych i lokalnych, ponieważ przyczynia się do pozyskania nowych inwestycji produkcyjnych i usługowych, a przez to do rozwoju gospodarki i w efekcie do wzrostu zamożności społeczeństwa i ograniczenia obszarów biedy⁶. W spotykanych analizach zasadnicze znaczenie w ocenie klimatu inwestycyjnego przypisuje się elementom makroekonomicznym oraz wsparciu instytucjonalnemu⁷.

---

² H. Godlewska, *Lokalizacja działalności gospodarczej. Wybrane zagadnienia*, Wyższa Szkoła Handlu i Finansów Międzynarodowych, Warszawa 2001, s. 26.

³ D. Dollar, S. Wang, L.C. Xu, A. Shi, *Improving City Competitiveness through the Investment Climate: Ranking 23 Chinese Cities*, The Finance and Economics Publishing House, 2003, *Investment climate*, 2003 i 2004, http://www.iadb.org/sds/conferences/invclimate/IC_Bank_Group_Activities.pdf.

⁴ *World development report 2005. A better investment climate for everyone*, The World Bank/Oxford University Press, Washington 2004.

⁵ *Investment climate*, 2003, http://www.iadb.org/sds/conferences/invclimate/IC_Bank_Group_Activities.pdf.

⁶ B. Domański, W. Jarczewski, *Klimat inwestycyjny w województwie małopolskim*, Departament Gospodarki i Infrastruktury, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Kraków 2006, s. 7-8.

⁷ E.J. Blakely, *Planning Local Economic Development. Theory and Practice*, SAGE Publications, Thousands Oaks – London – New Delhi 1994; D. Kaufmann, A. Kraay, P. Zoido-Lobaton, *Governance Matters: From Measurement to Action*, „Finance and Development” 2000, 37 (2), s. 1-13; D. Dollar, S. Wang, L. C. Xu, A. Shi, wyd. cyt.; *Investment climate*, 2004, http://www.iadb.org/sds/conferences/invclimate/IC_Bank_Group_Activities.pdf.

Zdaniem Domańskiego i Jarczewskiego⁸ klimat inwestycyjny w poszczególnych regionach w Polsce różnicują dwie główne grupy czynników: lokalne otoczenie gospodarcze i infrastruktura oraz wsparcie instytucjonalne (aktywność władz regionalnych i lokalnych w pozyskiwaniu inwestorów).

Zdaniem Dollara i współautorów⁹, jeśli władze lokalne są zbiurokratyzowane, skorumpowane, a rządowe zabezpieczenia i regulacje, zwłaszcza w przypadku infrastruktury i usług finansowych, są nieskuteczne, wówczas trudno będzie im pozyskać inwestora na swój teren bądź skłonić go do reinwestowania.

Takie podejście do postrzegania klimatu inwestycyjnego jest zbliżone do tych autorów, którzy w swoich badaniach zwracają uwagę na tzw. instytucje wysokiej jakości¹⁰ czy też infrastrukturę społeczną¹¹. Wyniki ich badań wskazują na zależność pomiędzy jakością otoczenia instytucjonalnego i/lub infrastruktury a napływem bezpośrednich inwestycji zagranicznych. Ich zdaniem, jeśli wskaźniki w tym zakresie są lepsze, można spodziewać się napływu tych inwestycji. Jednocześnie podnoszony jest problem, że bazując na danych na poziomie kraju, można dojść do mylących wniosków, gdyż jakość klimatu inwestycyjnego w ujęciu międzyregionalnym (wewnątrz kraju) może się jednak zdecydowanie różnić, co jest często efektem zdywersyfikowanej aktywności ze strony władz lokalnych.

Systemy terytorialne mają stosunkowo ograniczoną zdolność samoregulacji. Konieczne są zatem interwencje systemów sterujących w postaci władz lokalnych. Do władz lokalnych należeć będzie pokonywanie sprzeczności ograniczających rozwój danego układu. Pokonywanie tych sprzeczności wymaga określenia sposobu oraz analizy wymaganych nakładów, jak również oceny skutków w postaci mniejszego lub większego potencjału dla dalszego rozwoju¹². Wynika to również z faktu, że w odróżnieniu od przedsiębiorstw, które w dobie zwiększającej się otwartości gospodarek na świecie i swobody lokalizacyjnej są coraz bardziej mobilne, władze lokalne są immobilne. Powinny zatem stwarzać konkurencyjne warunki w stosunku do innych układów terytorialnych¹³.

Licząc na pozytywne efekty napływu kapitału zagranicznego w postaci inwestycji bezpośrednich, zarówno rządy państw, jak i władze lokalne starają się

⁸ B. Domański, W. Jarczewski, wyd. cyt., s. 7-8.

⁹ D. Dollar, M. Hallward-Driemeier, T. Mengistae, *Investment Climate and International Integration*, „World Development” 2006, vol. 34, no. 9, s. 1498-1516.

¹⁰ D. Acemoglu, S. Johnson, J.A. Robinson, *The colonial origins of comparative development; an empirical investigation*, „American Economic Review” 2001, 91(5), s. 1369-1401; S. Knack, P. Keefer, *Institutions and economic performance: Cross-country tests using alternative measures*, „Economics and Politics” 1995, no. 7(3), s. 207-227.

¹¹ R.E. Hall, C. Jones, *Why do some countries produce so much more output per worker than others?*, „Quarterly Journal of Economics” 1999, no. 114(1), s. 83-116.

¹² J. Regulski, W. Kocon, M. Ptaszyńska-Wołoczko, *Władze lokalne a rozwój gospodarczy*, PWE, Warszawa 1988, s. 34.

¹³ J. Kot, wyd. cyt., s. 158.

o przyciągnięcie ich na swoje terytorium¹⁴. Rozwój infrastruktury technicznej, tworzenie planów rozwoju regionalnego i lokalnego oraz ulgi podatkowe to rodzaje pomocy najczęściej oczekiwane przez zagranicznych inwestorów¹⁵.

Warunki ekonomiczne prowadzenia działalności gospodarczej nie są jednak jedynym czynnikiem decydującym o rozwoju regionów. Wiele zależy również od sprawności instytucji publicznych, a w szczególności sprawności instytucji samorządu terytorialnego. Sprawność ta definiowana jest jako zdolność odpowiedzi na potrzeby lokalnej społeczności, umiejętność uzgadniania celów oraz sprawnego podejmowania decyzji, a także realizacji celów już uzgodnionych. Do mierników sprawności instytucjonalnej zalicza się m.in.: jakość obsługi w urzędach, zdolność do podejmowania innowacyjnych działań oraz politykę rozwoju gospodarczego¹⁶.

2. Cel i metodyka badań

Głównym celem badań była identyfikacja i określenie czynników determinujących komponent klimatu inwestycyjnego woj. warmińsko-mazurskiego w postaci interwencji władz lokalnych zmierzających do pozyskiwania inwestorów zagranicznych. Technika, którą posłużono się w badaniach empirycznych, była ankieta, a jako narzędzie posłużył jej kwestionariusz wysłany w 2009 r. do wszystkich gmin woj. warmińsko-mazurskiego. Zwrot wypełnionych ankiet otrzymano od 78 jednostek, a zatem uzyskano poziom zwrotu wynoszący 67%. W dalszej analizie uwzględniono wyniki otrzymane z badań ankietowych przeprowadzonych w 2010 r. wśród przedstawicieli 16 władz lokalnych (20,5% respondentów), którzy w badaniach przeprowadzonych w 2009 r. potwierdzili przyrost inwestycji zagranicznych na obszarze gmin.

3. Identyfikacja działań podejmowanych przez badane gminy i ocena determinujących je czynników

W badanych gminach woj. warmińsko-mazurskiego, które odnotowały na swoim obszarze wzrost liczby inwestorów zagranicznych, według opinii władz lokalnych

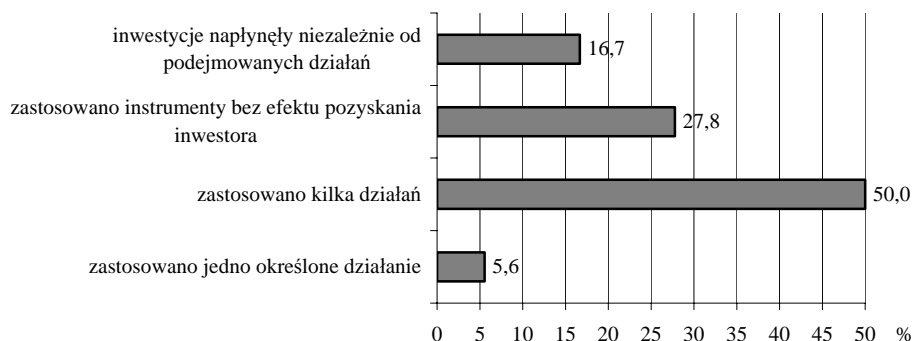
---

¹⁴ W. Lizińska, R. Marks-Bielska, J. Janicka, *Czynniki atrakcyjności inwestycyjnej wybranych województw Polski Wschodniej*, [w:] *Polityka ekonomiczna*, red. J. Sokołowski, M. Sosnowski, A. Babiński, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu nr 111, Wrocław 2010, s. 381-391; W. Nowara, T. Rynarzewski, *Ewolucja roli czynników determinujących napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych do Polski*, [w:] *Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w budowaniu potencjału konkurencyjności przedsiębiorstw i regionów*, red. W. Karaszewski, Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania, Toruń 2005, s. 136.

¹⁵ K. Stachowiak, *Instytucjonalne uwarunkowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Polsce*, Wydawnictwo Naukowe Bogucki, Poznań 2007.

¹⁶ P. Swianiewicz, W. Dziemianowicz, M. Mackiewicz, *Sprawność instytucjonalna administracji samorządowej – zróżnicowanie regionalne*, IBnGR, Warszawa 2000.

było to z jednej strony efektem podejmowanych przez nie działań ukierunkowanych na pozyskanie inwestora, a z drugiej strony występowały sytuacje, w których pomimo podjętych działań przedsiębiorcy nie zdecydowali się ulokować inwestycji na terenie gminy (rys. 1).

Rys. 1. Częstotliwość działań stosowanych przez władze lokalne w celu pozyskania inwestora zagranicznego

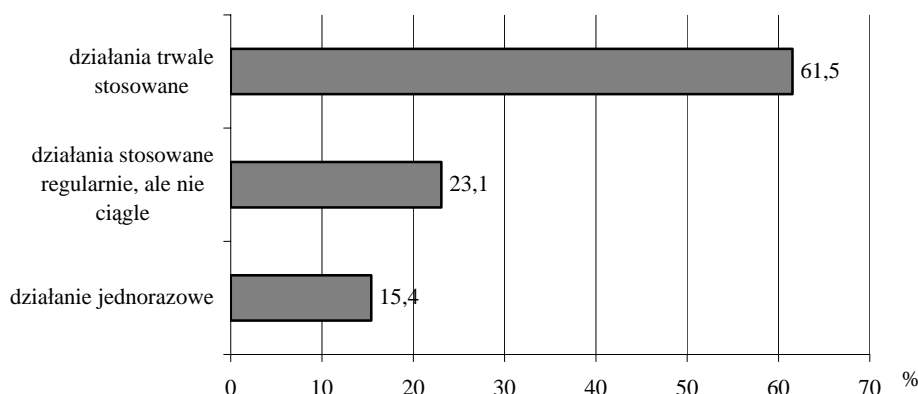
Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego.

Jak wynika z danych przedstawionych na rys. 1, wśród zdiagnozowanych sytuacji odnoszących się do działań władz lokalnych wobec pozyskiwania inwestorów zagranicznych zdecydowanie dominują te, których skutkiem było podjęcie przez inwestorów korzystnej dla gmin decyzji lokalizacyjnej (55,6%). W tej grupie zależności pomiędzy podejmowanymi przez władze lokalne działaniami a napływem inwestycji zagranicznych najczęściej występowały te, które wiązały się z podjęciem kilku działań zmierzających do pozyskania inwestora (50%).

Niestety, aż 27,8% omawianych zależności to sytuacje, w których podejmowane przez władze lokalne interwencje okazały się nieskuteczne, ze względu na fakt, że pomimo podjętych działań wobec określonego potencjalnego inwestora, mających na celu sprostanie jego oczekiwaniom, nie zdecydował się on na lokalizację inwestycji na terenie gminy. Jest to o tyle istotne, że władze lokalne w związku z podjętymi działaniami poniosły określone koszty, wynikające najczęściej z uzbrojenia terenu pod inwestycje, a współczesne systemy terytorialne to najczęściej układy, w których władze lokalne nie zawsze mogą sobie pozwolić na finansowanie działań nieefektywnych. Są to bowiem układy często znajdujące się w stanie nierównowagi, w której potrzeby inwestycyjne są większe niż możliwości ich sfinansowania, a zatem finansowanie takich działań może powodować reperkusje w wielu innych elementach systemu. Sytuacja taka szczególnie często występuje w regionach słabiej rozwiniętych gospodarczo, do których niewątpliwie zaliczyć można woj. warmińsko-mazurskie.

Przedstawiciele badanych gmin zauważyli na obszarze ich układu terytorialnego również przypadki napływu inwestorów zagranicznych niezależnie od podejmowanych przez gminy działań (16,7%). Może to zatem świadczyć o wysokim poziomie atrakcyjności inwestycyjnej danego układu lokalnego dla określonych inwestycji, a zatem niewymagającym interwencji władz.

We współczesnych systemach gospodarczych jedną z istotnych kwestii związanych ze wspieraniem rozwoju takiego systemu, w analizowanym przypadku ocenianego poprzez pryzmat pozyskiwania na obszar gmin inwestorów zagranicznych, jest częstotliwość podejmowanych aktywności: działania jednorazowe, periodyczne i o charakterze ciągłym. Należy jednocześnie podkreślić, że nie zawsze zwiększona częstotliwość podejmowanych działań przez władze lokalne przekłada się na wzrost napływu inwestorów zagranicznych. W badanych gminach, które odnotowały wzrost inwestycji zagranicznych na swoim obszarze wskutek podejmowanych przez nie działań, oceniono, że osiągnięto to głównie dzięki działaniom o charakterze trwałym (61,5%), natomiast działania stosowane regularnie (23,1%) najczęściej wynikały z ograniczoności środków finansowych, jakimi dysponuje gmina, oraz z potrzeby realizacji innych celów (rys. 2). W przypadku natomiast działań o charakterze jednorazowym należy podkreślić, że były to działania uwarunkowane konkretnymi oczekiwaniami inwestora, a pozytywnym faktem jest, że były one w pełni skuteczne.

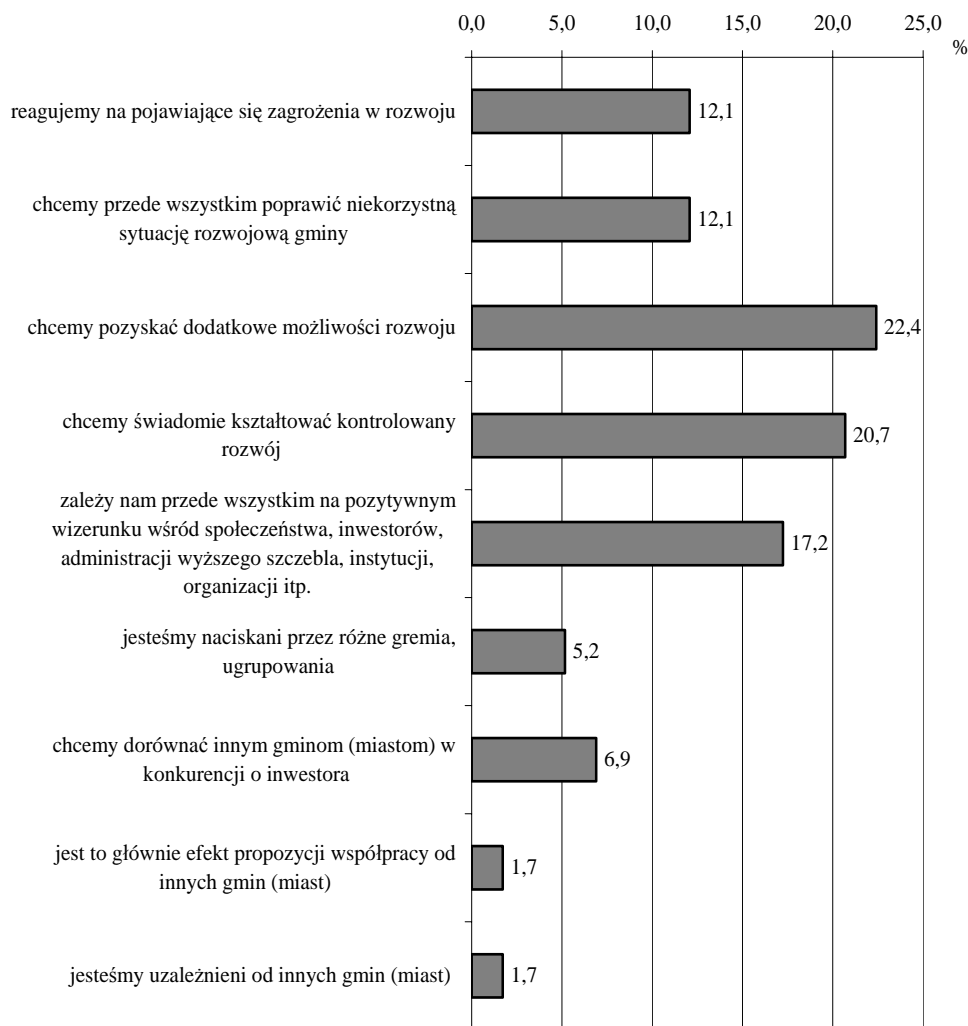

Rys. 2. Częstotliwość działań stosowanych przez władze lokalne w celu pozyskania inwestora zagranicznego

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego.

Oceniając perspektywę czasową pomiędzy podjętymi przez władze lokalne działaniami i zastosowanymi instrumentami a decyzją inwestora zagranicznego o lokalizacji przedsiębiorstwa, można zauważyć, że w 66,7% przypadków efekty podejmowanych działań były przesunięte w czasie. Od momentu zastosowania określonych instrumentów do podjęcia przez przedsiębiorcę decyzji o lokalizacji inwestycji upływał średnio rok (choć zdarzały się sytuacje, że były to nawet dwa lata).

Władze lokalne, które najlepiej identyfikują i oceniają istotę problemów na poziomie gminy, z punktu widzenia perspektywy lokalnego rozwoju społeczno-gospodarczego, powinny podejmować działania sprzyjające uzyskaniu trwałej przewagi konkurencyjnej. Jak wynika z przeprowadzonych wśród gmin woj. warmińsko-mazurskiego badań empirycznych, najczęstszymi czynnikami decydującymi o podejmowanych przez władze lokalne działaniach wobec inwestorów zagranicznych była chęć stworzenia dodatkowych możliwości rozwoju (22,4% wskazań) oraz świadomego kształtowania kontrolowanego rozwoju (20,7% wskazań) (rys. 3).

Rys. 3. Czynniki decydujące o działaniach podejmowanych przez władze lokalne

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego.

Aktywność władz lokalnych wobec napływu kapitału zagranicznego traktowana jest zatem jako element wspomagający rozwój lokalny. Jest to o tyle istotne, że przedsiębiorstwa z udziałem kapitału zagranicznego charakteryzują się stosunkowo wyższą mobilnością na wielu poziomach układów terytorialnych, stąd też polityka władz wobec nich powinna być wyważona. Z doświadczeń wielu gospodarek, zwłaszcza tych o słabym potencjale społeczno-gospodarczym, wynika bowiem, że zbyt duże uzależnienie rozwoju gospodarczego danego układu terytorialnego od inwestora zagranicznego może prowadzić do prób nacisku ze strony inwestora wobec władz. Takie sytuacje miały również miejsce w Polsce.

Dla niektórych gmin (12,1%) możliwość pozyskania inwestora zagranicznego jest również sposobem ograniczania skutków pojawiających się zagrożeń rozwoju danego układu czy też sposobem poprawy niekorzystnej sytuacji rozwojowej gminy w ogóle.

Jednocześnie warto podkreślić, że działania podejmowane przez władze lokalne były uwarunkowane również dla niektórych jednostek przede wszystkim chęcią kreowania pozytywnego wizerunku wśród społeczeństwa, inwestorów czy też instytucji wyższego szczebla (17,2%), albo też konkurencji wobec innych gmin (6,9%).

4. Zakończenie

Swoboda wyboru lokalizacji działalności gospodarczej przez przedsiębiorstwa, zwłaszcza przez podmioty z udziałem kapitału zagranicznego, sukcesywnie się zwiększa. W tych warunkach władze regionalne i lokalne powinny coraz bardziej świadomie i skutecznie zabiegać o lokowanie się przedsiębiorstw na ich obszarze, stwarzając odpowiednie otoczenie dla pojawiających się podmiotów. Wykorzystanie w tym celu odpowiednich działań determinować będzie perspektywiczny rozwój danego układu terytorialnego, jego stabilność i konieczność poniesienia niezbędnych kosztów.

Wśród zdiagnozowanych w przeprowadzonych badaniach sytuacji odnoszących się do interwencji władz lokalnych wobec pozyskiwania inwestorów zagranicznych zdecydowanie dominują te, których skutkiem było podjęcie decyzji lokalizacyjnej przez inwestorów (55,6%), przy czym należy podkreślić, że w zdecydowanej większości było to efektem podjęcia kilku działań.

O swobodzie wyboru lokalizacji inwestycji może świadczyć może fakt, że 27,8% omawianych zależności (pomiędzy podjętymi przez władze lokalne działaniami a decyzją lokalizacyjną inwestora zagranicznego) to sytuacje, w których interwencje władz lokalnych były nieskuteczne, gdyż pomimo podjętych działań wobec określonego potencjalnego inwestora, mających na celu sprostanie jego oczekiwaniami, nie zdecydował się on na lokalizację inwestycji na terenie gminy.

Wśród badanych gmin woj. warmińsko-mazurskiego czynnikami, które najczęściej determinowały podejmowane przez władze lokalne działania wobec inwestorów zagranicznych, była chęć stworzenia dodatkowych możliwości rozwoju (22,4%

wskazań) oraz świadomego kształtowania kontrolowanego rozwoju (20,7% wskazań). Dominują zatem interwencje racjonalne, gdyż aktywność władz lokalnych wobec napływu kapitału zagranicznego traktowana jest jako element wspomagający rozwój lokalny, a nie jako cel sam w sobie. Skrajne uzależnienie rozwoju na poziomie układu lokalnego zwłaszcza od dużego, zagranicznego inwestora, ze względu na jego potencjał i mobilność, może prowadzić do prób nacisku ze strony inwestora wobec władz.

Literatura

- Acemoglu D., Johnson S., Robinson J.A., *The colonial origins of comparative development; an empirical investigation*, „American Economic Review” 2001, no. 91(5).
- Blakely E.J., *Planning Local Economic Development. Theory and Practice*, SAGE Publications, Thousands Oaks – London – New Delhi 1994.
- Dollar D., Hallward-Driemeier M., Mengistae T., *Investment Climate and International Integration*, „World Development” 2006, vol. 34, no. 9.
- Dollar D., Wang S., Xu L. C., Shi A., *Improving City Competitiveness through the Investment Climate: Ranking 23 Chinese Cities*, The Finance and Economics Publishing House, 2003.
- Domański B., Jarczewski W., *Klimat inwestycyjny w województwie małopolskim*, Departament Gospodarki i Infrastruktury, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Kraków 2006.
- Godlewska H., *Lokalizacja działalności gospodarczej. Wybrane zagadnienia*, Wyższa Szkoła Handlu i Finansów Międzynarodowych, Warszawa 2001.
- Hall R.E., Jones C., *Why do some countries produce so much more output per worker than others?*, „Quarterly Journal of Economics” 1999, no. 114(1).
- Investment climate*, 2003 i 2004, http://www.iadb.org/sds/conferences/invclimate/IC_Bank_Group_Activities.pdf.
- Kaufmann D., Kraay A., Zoido-Lobaton P., *Governance Matters: From Measurement to Action*, „Finance and Development” 2000, no. 37 (2).
- Knack S., Keefer P., *Institutions and economic performance: Cross-country tests using alternative measures*, „Economics and Politics” 1995, no. 7(3).
- Kot J., *Rozwój lokalny – jego istota, cele i czynniki*, [w:] *Ekonomiczne i środowiskowe aspekty zarządzania rozwojem miast i regionów*, red. T. Markowski, D. Stawasz, Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2001.
- Lizińska W., Marks-Bielska R., Janicka J., *Czynniki atrakcyjności inwestycyjnej wybranych województw Polski Wschodniej*, [w:] *Polityka ekonomiczna*, red. nauk. J. Sokołowski, M. Sosnowski, A. Babiński, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu nr 111, Wrocław 2010.
- Nowara W., Rynarzewski T., *Ewolucja roli czynników determinujących napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych do Polski*, [w:] *Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w budowaniu potencjału konkurencyjności przedsiębiorstw i regionów*, red. W. Karaszewski, Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania, Toruń 2005.
- Poland: convergence to Europe. The challenge of productivity growth. Investment climate assessment*, The World Bank, Warszawa 2003.
- Regulski J., Kocon W., Ptaszyńska-Wołoczkowicz M., *Władze lokalne a rozwój gospodarczy*, PWE, Warszawa 1988.
- Stachowiak K., *Instytucjonalne uwarunkowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Polsce*, Wydawnictwo Naukowe Bogucki, Poznań 2007.

Swianiewicz P., Dziemianowicz W., Mackiewicz M., *Sprawność instytucjonalna administracji samorządowej – zróżnicowanie regionalne*, IBnGR, Warszawa 2000.

World development report 2005. A better investment climate for everyone, The World Bank/Oxford University Press, Washington 2004.

LOCAL AUTHORITIES INTERVENTION AS THE SYSTEM SHAPING THE INVESTMENT CLIMATE

Summary: The purpose of the present study is to identify the interventions of local authorities which aim was to attract foreign investors and to describe factors determining them. There were analyzed the results of survey from 16 districts of Warmia-Mazuria voivodeship (out of 78 which participated in the survey), which confirmed the increase of foreign investments in their area. Among the activities of local authorities the dominating ones are those which confirmed the increase of foreign investments in their region (55.6%). It was achieved by permanent activities (61.5%). Among the surveyed local authorities of Warmia-Mazuria voivodeship the most often factors which decide about the activities of local authorities towards foreign investors was a desire to create additional possibility for development (22.4%) and its conscious shaping of controlled development (20.7%).